

Grävningsbestämmelser

Senast reviderat: 2026-01-22

Dokumentansvarig nämnd: Samhällsbyggnadsförvaltningen

Vision

Policy

Strategi

Plan

Riktlinje

Innehållsförteckning

1.	Ansökan	3
1.1	Ansökan grävningstillstånd	3
1.2	Tidsbegränsat grävningstillstånd	3
1.3	Akut grävning	4
1.4	Ansökan trafikanordningsplan (TA-plan)	4
1.5	Trafikföreskrifter	4
1.6	Polistillstånd	4
2.	Allmänt	5
2.1	Informationsskyldighet	5
2.2	Utmärkningsansvarig	5
2.3	Renhållning och snöröjning	6
2.4	Brister	6
3.	Återställande	6
3.1	Återställning gatumark	6
3.2	Återställning sten- och plattytor	7
3.3	Återställning grönytor	7
3.4	Besiktningar	7
3.5	Avbrytande av arbete	8
3.6	Återställningsavgifter	8

1. Ansökan

1.1 Ansökan grävningstillstånd

Innan något arbete i allmän platsmark får påbörjas ska grävningstillstånd ha erhållits. Ansökan ska innehålla ifylld grävningsansökan, väl utmarkerat arbetsområde samt eventuell TA-plan.

Innan ansökan om grävning skickas in ställs krav på en genomförd kontroll i ledningskollen. I ansökan för grävningen ska intilliggande ledningar i förhållande till arbetsområdet kunna redovisas. För att grävningstillstånd ska kunna beviljas måste den sökande inneha ledningsrätt, markavtal eller servitut på platsen för arbetet. Har sökande fullmakt från ledningsägare ska detta bifogas per ansökan.

Handläggningstiden för grävningsansökan beräknas ta upp till 15 arbetsdagar. Grävningstillstånd ska sökas för enstaka objekt. Ansökan om grävningstillstånd görs via Rosyweb (<https://rosyweb.se/dig/application/create?Municipality=Mjoelby%20Kommun>).

För förenklad handläggning vid grävning i grönytor kontaktas gata/park innan ansökan skickas in. Kontakt tas via samhallsbyggnad@mjolby.se, märk mejlet med "Grävning i grönyta". Eventuella justeringar av planerad grävning görs vid gemensam syn för förkortad handläggningstid. I grävningsansökan ska utbredning av arbets- och schaktområde framgå på ett ortofoto. Alla eventuella överenskommelser ska bifogas i ansökan. Vid grävning i grönytor ska det i ansökan anges ett preliminärt datum för övertagandebesiktning. Detta anges i fritext under "övrigt" i steg 2 i Rosywebs ansökningsmodul för grävningstillstånd.

Vid bedömning av ansökan beaktas kommunens intresse av föreslagen lednings placering i förhållande till kommunens anläggningar, arbetsmetod, framkomlighet och trafiksäkerhet, olägenheter för allmänheten, skydd av växtlighet, byggtid med hänsyn till arrangemang och liknande samt hur återställningen ska ske. Grävningstillståndet kan förenas med vissa villkor.

Om grävningstillstånd ansöks för en längre period än för vad som arbetet avser, krävs ett inlämnande av startbesked vid påbörjad grävning. Startbesked inlämnas via kommunikationsfunktionen i Rosyweb.

1.2 Tidsbegränsat grävningstillstånd

Eftersom grävningstillstånd är tidsbegränsade krävs en förlängning av tillståndet om byggtiden överskrids. Grävningstillståndet ska alltid vara gällande och finnas tillgängligt samt kunna visas upp på arbetsplatsen.

I Rosyweb går det att ansöka om förlängt tillstånd på ett befintligt ärende.

1.3 Akut grävning

Vid akuta ärenden kan grävning påbörjas utan tillstånd. En anmälan om arbetet skall skickas in senast dagen efter påbörjat grävningsarbete. Kontakta kommunen vid tveksamheter kring växtlighet, återställning etc.

1.4 Ansökan trafikanordningsplan (TA-plan)

Väghållaren ansvarar för att gatorna har god framkomlighet och att vägarbeten är märkta enligt gällande föreskrifter. För de gator som Trafikverket är väghållare för gäller Trafikverkets allmänna bestämmelser. När det gäller enskilda eller privata vägar är det respektive väghållare som skall godkänna arbetet.

På de kommunala vägarna skall alltid TA-plan sökas. Ansökan av TA-plan görs via Rosyweb (<https://rosyweb.se/trp/application/create?Municipality=Mjoelby%20Kommun>).

Innan arbete kan påbörjas måste en godkänd TA-plan finnas om arbetet kräver en sådan. Godkänd TA-plan ska finnas tillgängligt på arbetsplatsen och kunna visas upp på förfrågan.

1.5 Trafikföreskrifter

I ansökan om grävning eller TA-plan ska det framkomma om arbetet kommer att kräva en trafikföreskrift. En trafikföreskrift används exempelvis för att stänga av en väg eller gångbana i samband med ett arbete. Vanligtvis föreskrivs exempelvis: fordonstrafik förbjuden, genomfart förbjuden, parkeringsförbud m.m.

Om en trafikföreskrift behövs för ett arbete ska den sökande bifoga detaljer (innehållande exempelvis mått) på den eventuella avstängningen/ omledningen. Detta underlag ska kunna användas av en handläggare för att bedöma vilken typ av föreskrift som ska användas för arbetet. Samhällsbyggnadsförvaltningen beslutar om lokala trafikföreskrifter. Vid behov av en lokal trafikföreskrift för arbetet kan handläggningstiden för tillståndet komma att påverkas.

1.6 Polistillstånd

Vid arbeten som kräver upplag, byggplatsetablering eller annan typ av ianspråktagande av allmän platsmark krävs tillstånd för detta från polismyndigheten. <https://polisen.se/tjanster-tillstand/tillstand-ansok/offentlig-plats/>

2. Allmänt

Arbete i väg ska planeras och bedrivas på så sätt att anläggningarnas konstruktion, bärighet och slitstyrka består. Arbeten intill ledningar och kablar utförs med respektive verks och bolags föreskrifter. Senaste versionen av AMA anläggning gäller. Vid markering av ledningsläge ska temporär märkfärg användas. Ledningsägaren skall under arbetet utföra en egenkontroll. Egenkontrollen ska dokumenteras skriftligt och vid anmodan överlämnas till kommunens representant vid slutbesiktningen eller vid förfrågan. Egenkontrollen ska minst omfatta följande:

- Syn
- Förläggingsdjup
- Materialval
- PAH-kontroll
- Övrig återställning

I egenkontrollen ska ledningsägaren kunna uppvisa att underentreprenörer har tagit del av informationen som framkommer i Mjölby kommuns grävningsbestämmelser samt att de följer de villkor som grävningstillståndet förenas med.

Packningsprov kan komma att krävas för huvudgator, bussgator och industrigator, i de fall där kommunen anser att det är nödvändigt.

2.1 Informationsskyldighet

Vid större arbeten som stänger av eller kraftigt försvårar framkomligheten, ska allmänheten informeras. Detta ska utföras på bekostnad av sökanden. Vid grävningsarbeten som påverkar framkomligheten är det av stor vikt att allmänhet, fastighetsägare, näringsidkare, polis, ambulans, brandkår, kollektivtrafik och övriga berörda får tillräckligt med information. Ledningsägaren ansvarar för att berörda parter informeras i god tid innan arbete påbörjas och vid behov sätta ut upplysningsmärke (J2) som förvarning om kommande arbeten. Informationen görs i samråd med Samhällsbyggnadsförvaltningen.

2.2 Utmärkningsansvarig

Utbildning krävs för den personal som upprättar, ansvarar och kontrollerar trafikanordningsplaner och som utför och ansvarar för arbete med trafik- och skyddsanordningar, samt ansvarar för trafikreglering på en vägarbetsplats. Den som benämns som "Utmärkningsansvarig" ska ha genomgått en påbyggnadsutbildning om minst 16 tim, enligt Trafikverkets kompetensplan för Steg 2.2, utsättning av vägmarken och skyddsanordningar. Grundkrav: Alla underliggande kompetenser.

Sökande ansvarar för att upprätta samt att godkänd trafikanordningsplan följs. Avvikelse och förändringar ska godkännas av kontaktperson hos Samhällsbyggnadsförvaltningen. Ansvarig arbetsledare ska tillse att all personal har erforderlig utbildning och att det på arbetsplatsen finns en person som ansvarar för vägarbetsutmärkningen. Samtliga som arbetar på vägen skall ha giltig grundkompetens i Trafikverkets arbete på väg.

2.3 Renhållning och snöröjning

Renhållning, snöröjning samt underhåll av upplåtet område åligger entreprenören under byggtiden och till dess att arbetet är avslutat.

2.4 Brister

Kontroll av trafik- och säkerhetsanordningar sker löpande. Påtalade brister ska omedelbart avhjälpas. Jourtelefonnummer måste lämnas till kommunen så att fel och brister kan åtgärdas även utanför ordinarie arbetstid. Kommunen har alltid vid underlåtenhet rätt att utföra detta på anläggningsägarens bekostnad.

3. Återställande

3.1 Återställning gatemark

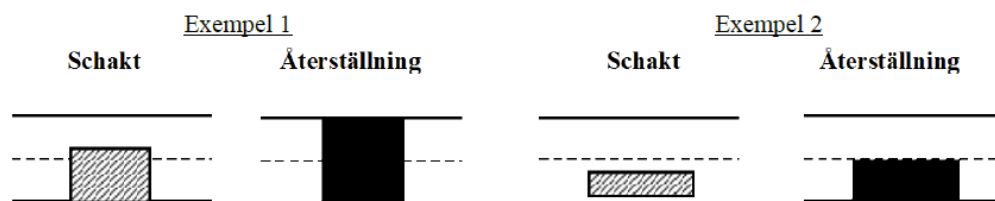
Ledningsägaren ansvarar för återställning av de obundna lagren. När detta är genomfört ska färdiganmälan skickas in via Rosyweb.

Överbyggnad och packning av obundna lager ska utföras enligt gällande anläggnings AMA. Den standard som Mjölby kommun har gällande lagertjocklek på obundna lager framkommer i tabell 1.

Gatutyp	Bärlager 0–32	Förstärkningslager 0–100
Huvudgata, industrigata	25 cm	42 cm
Lokalgata	25 cm	32 cm
Cykelbana	8 cm	32 cm
Gångbana	8 cm	32 cm

Tabell 1: Överbyggnadstjocklek obundna lager.

Allt belägningsarbete ska utföras med minsta möjliga antalet skarvar. Asfaltkanter ska skäras raka i kvadratisk eller rektangulär form. Snittet ska generellt göras minst 50 cm utanför schaktkant samt följa gatans huvudlinje. Skärning av asfaltkanter ska utföras på ett sådant sätt att jämn anslutning mot omkringliggande lager erhålls samt att lös och skadad asfalt tas bort, se figur 1.

Figur 1: Exempel på återställning.

Om avståndet mellan kantstöd/ gamla lagningar och ny schaktkant är mindre än 75 cm, skall hela mellanrummet beläggas. När bredden på asfaltsåterställning efter schakt kommer att utgöra mer än 75 % av körbanan/körfältsbredd ska hela körbane-/körfältsbredden asfalteras.

På gång/cykelbanor ska hela gång/cykelbanebredden återställas om bredden på asfaltsåterställning efter schakt utgör mer än 25 % av gång- eller cykelbanebredd, eller om gång- eller cykelväg är smalare än 1,5 m. Asfaltåterställning i cykel- eller körbana skall alltid utföras på en längd av minst 1,5 m i körriktningen.

I refuger skall hela ytan läggas om då ytan på asfaltåterställning efter schakt överstiger halva ytan eller då refugens bredd är smalare än 1,5 m. Vid schakt i asfaltbeläggning nyare än 3 år skall ny asfaltering ske på berörd sträckas hela gatu-/vägbredd + minst 2 m i respektive ände på schakt.

Särskild noggrannhet ska vidtas vid anslutningar till husliv, kantstöd, stolpar etc. Brunnsbeteckningar skall anpassas till ledningsägarens gällande standard.

Återställande av asfalt beställs av kommunen. Innan detta sker skall återställande i form av fyllning och packning vara genomfört. Efter slutförd återställning fakturerar Samhällsbyggnadsförvaltningen den sökande för resterande återställning, i form av asfaltering.

3.2 Återställning sten- och plattytor

Gatsten som tas bort i samband med grävningsarbeten ska behållas rena och hela samt läggas på pall. Pall med gatsten och/ eller plattor ska tydligt markeras med arbetsområdets gatunamn/områdesnamn för att därefter transporteras till Mjölby kommuns centrallager på Ramstadgatan.

Gatsten sätts i ursprungligt mönster. Återställning sker i samråd med Samhällsbyggnadsförvaltningen.

3.3 Återställning grönytor

Alla påverkade grönytor ska återställas till ursprungligt skick.

3.4 Besiktningar

Efter genomfört arbete och aktuell återställning ska ledningsägaren inkomma med slutanmälan till kommunen. Vid övertagandebesiktning kontrolleras att arbetets kvalitet och återställningens omfattning är i överensstämmelse med

grävningsbestämmelserna. Om onormala sättningar, fel eller annan skada konstateras – som kan hänföras till icke fackmässigt arbete – är ledningsägaren skyldig att åtgärda samt ersätta kommunen även för de eventuella extra kostnader som är förknippade med dessa.

Mjölby kommun kallar vid behov till garantibesiktning när garantitiden börjar gå mot sitt slut. Sökande har ett garantiansvar på 2 år på utfört arbete i gatumark. Fel som uppstår inom garantitiden ska åtgärdas av sökande på dennes bekostnad.

3.5 Avbrytande av arbete

Mjölby kommun förbehåller sig rätten att, efter samråd med ledningsägaren, omedelbart avbryta arbete om grävning medför att trafikanter eller tredje mans säkerhet äventyras – eller om trafikordningsplan, säkerhetsföreskrifter eller gällande grävningsbestämmelser ej följes. Kommunen kommer då att på ledningsägarens bekostnad utföra eventuellt resterande nödvändigt arbete gällande återställning. Arbetet kan även avbrytas om arbetet inte är avslutat inom angiven tid och grävningstillståndet inte har förlängts, eller om påtalade brister inte åtgärdats exempelvis beträffande miljön. Den som påbörjar grävningsarbeten utan grävningstillstånd, öppningsanmälan eller bryter mot tillståndets villkor, riskerar dels skadeståndskrav från kommunen, dels att behöva ta bort/ flytta ledningen och återställa. Utebliven slutanmälan kan resultera i att fler grävningstillstånd ej beviljas.

3.6 Återställningsavgifter

Avgift för återställning av allmän plats redovisas i dokumentet "Återställningsavgift för arbeten på eller upplåtelse av allmän plats" antaget av kommunfullmäktige 2025-11-18 (§96). Dokumentet återfinns på Mjölby kommuns hemsida.

Mjölby kommun

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Telefon: 010-234 50 00
E-post: samhallsbyggnad@mjolby.se
Burensköldsvägen 11-13, 595 80 Mjölby

Världsvan
& Hemkär